

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 95. Quid possit circa collationem beneficiorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

iciendo beneficium liberum servituti, concedere possit jus patronatus. Lotter. l. 2. *quest.* 2. n. 18. Corrad. *de benef.* l. 4. c. 5. n. 8. Castrop. Barbof. Garc. juxta Trident. *Sess.* 25. c. 9. *juncta declar. S. Cong. ibid.* vide me *in foro benef.* p. 2. qu. 46.

Quest. 94. Quid possit Capitulum Sede vacante circa presentationem, institutionem, confirmationem, postulationem?

1. Resp. ad primum: Ubi jus patronatus spectat ad Episcopum, presentare nequit Capitulum Sede vacante. Castrop. *loc. cit.* p. 29. num. 8. Fermosin. *de capit. sed. vac. quest.* 24. n. 9. Pavin. *tr. cod. qu. 5. p. 2. num. 3. & 5.* Lambert. & plures alii, quos citavi in *Vicar. Episc. quest.* 520. Idem est de electione contra Lotter. *loc. cit.* n. 14. & 15. de utroque sententiam contrarium estque ratio, quod presentare & eligere, non tam jure communi, quam speciali & per accidens competant Episcopo quâ tali, & non spectent ad jurisdictionalia, ut vult Lotter.

2. Resp. ad secundum: Potest Capitulum Sede vacante instituere presentatos, nisi fortè id hic & nunc jure quodam speciali spectet ad alium quam Episcopum. Barbof. *loc. cit.* num. 63. Lotter. *loc. cit.* num. 21. Fagn. *in c. his qua. de major. & obed. num. 57.* Pirh. *ibid.* n. 44. & 53. Azor. Garc. &c. apud me, *quest.* 521. Spectant enim hæc ad jurisdictionem ordinariam & maximè necessariam Episcopi adeoque non continentia in se rationem donationis aut gratiæ; perque ea nulla fit alienatio, aut præjudicium Episcopo. Quod si tamen essent plures presentati, ita ut locus esset gratificationi, non posse Capitulum ejusve Vicarium uni præ altero gratificari; quia hæc gratificatio reservatur Episcopi judicio, & est actus voluntarius, censet Lotter. *loc. cit.* n. 34. contrarium sentiente Dian. p. 8. tr. 4. *resol.* 26. cum Meroll. eò quod hoc exercitium libertatis proveniat per accidens ex tacita concessione & permissione ipsius patroni, qui, cum potuisset presentare unum, presentavit plures, dando Capitulo potestatem eligendi & instituendi, quem maluerit ex presentatis.

3. Resp. ad tertium: Pari modo ob eandem rationem, & juxta eosdem AA. confirmare potest electos seu electionem, & eandem infirmare. Non tamen electo administrationem committere tantisper, donec is à superiore confirmetur. Unde etiam œconomus ad libitum alterius, etiam ab Episcopo, constitutus respectu ecclesiæ vacantis inferioris, (secus est, si de consuetudine aut jure speciali debebat deputari œconomus,) si eligeretur in Prælatum, mox cessare deberet ab administratione, ut Passerin. *de elect.* c. 33. num. 4. uti & ipse Vicarius capitularis, si eligeretur. Ego *for. benef.* p. 2. *quest.* 427. num. 3. *juncto num. 5.*

4. Resp. ad quartum: Et si affirmet Azor. p. 2. l. 2. c. 38. *quest.* 5. & alii apud Garc. p. 5. c. 7. num. 57. posse Capitulum Sede vacante admittere postulationes, modò nihil objici possit postulato, in quo is egeat indulgentia Papæ, probabilius tamen id ipsum negant alii, (utpote ante quam postulatio jus nullum tribuit postulato ad Prælaturam, uti facit electio, sed summo jure rejici possit,) habeat rationem collationis & provisionis omnino liberæ & gratiosæ; adeoque his non obstante, quod aliàs illius sit postulationem admittere, au-

jus est confirmare, modò is dispensare possit in inhabilitate, ob quam postulatus erat ineligibilis. Vide me *quest.* 524.

Quest. 95. Quid possit Capitulum Sede vacante circa collationem beneficiorum?

1. Resp. primò: Potestas conferendi beneficia, quæ ad liberam solius Episcopi quâ talis, seu quâ Ordinarii collationem spectat, non transit ad Capitulum Sede vacante. Fagn. *in c. cum olim. de major. & obed. num. 34.* Laym. *ibid.* n. 2. Barbof. *de jur. eccles.* l. 1. c. 32. num. 109. Lotter. l. 2. *quest.* 2. num. 26. Fermos. *loc. cit. quest.* 23. à n. 2. Castrop. *tr.* 13. d. 2. p. 29. num. 8. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. *quest.* 1. & plures alii citati à me, qu. 525. et si enim Capitulum Sede vacante succedat in iis, quæ Episcopo competunt jure ordinario, collatio tamen beneficiorum est unus casus, isque præcipuus ab ista regula positiva exceptus per c. 2. h. t. & c. unic. *cod. in 6.* Cujus exceptionis ratio est, quod collatio hæc non sit fructus jurisdictionis, pro ut est institutio & confirmatio, adeoque et si potestas conferendi obveniat Episcopo eodem tempore, quo cætera jurisdictionalia, non tamen competat ei jure Magistratus. Lotter. *loc. cit.* num. 13. & 17. sed est fructus dignitatis Episcopalis. Castrop. Barbof. *LL. cit.* Lotter. *loc. cit.* n. 16. quin &, ut idem Fermosin. *loc. cit.* num. 4. est fructus cum honorificentia, à persona non avellibilis; fructus autem reserventur successori. Ad hæc contineat liberam donationem & meram gratiam. Et hæc; etiam si beneficium vivente Episcopo vacarit in ejus mensè, & non fuit ab eo provisum Castrop. *loc. cit.* Fermos. *num.* 18. Item, etiam si collatio spectaret ad Episcopum, non facienda tamen ab eo sine consensu & consilio Capituli; cum hic consensus non faciat, ut collatio sit communis Capitulo & Episcopo. Barbof. *loc. cit.* num. 10. Molin. *de just. tr.* 5. §. 11. num. 9. & 13. ratione cujus communionis potestas conferendi tota transit ad Capitulum Sede vacante. Molin. *cit.* n. 13. Fermosin. *loc. cit. quest.* 24. num. 5. Castrop. Barbof. *LL. cit.* & alii, apud me, *quest.* 525. num. 4.

2. Resp. secundò: Sed neque Capitulum Sede vacante conferre potest beneficia debita conferri certi generis personis, puta graduatis, consanguineis fundatoris &c. Coral. *de benef.* p. 1. c. 7. n. 5. Dian. &c. loquentes in genere. Castrop. *loc. cit.* num. 13. Gonz. *ad reg.* 8. *Gl.* 45. n. 19. loquentes in specie de beneficiis patrimonialibus, seu debitis conferri oriundis ex certo loco Lotter. l. c. n. 30. de graduatis Fermos. *loc. cit. quest.* 23. num. 14. de debitis conferri consanguineis fundatoris. Ratio est, quod et si potestas ordinaria collatorum restricta sit ad certum genus personarum; non tamen exinde dici possit necessaria, ut aliquoties resolvit Rota apud Gonz. *loc. cit. Gl.* 9. §. 1. n. 75. non tantum, quia adhuc inter plures personas est electio, (ad quam faciendam à lege electa est industria personæ Episcopi, ut Lotter. *loc. cit.* n. 30.) adeoque & locus gratificationi; sed etiam, quia, ut Castrop. Episcopus posset tale beneficium debitum conferri certo generi, quin imò certæ in specie personæ, puta, propinquiori fundatoris non conferre, permittendo elabi concessum sibi semestre & sic collationem devolvi ad alium; cum compelli nequeat ad conferendum, sicut per electores & patronos compelli potest Ordinarius, ut electum confirmet, presentatum instituat. Item, quia, ut Lotter. *loc. cit.* ex illa necessitate confer-

rendi

rendi adhuc non concludatur, non pertinere collationem ad legem jurisdictionis, & quò minus in materia provisionis facultas aliqua transeat ad Capitulum Sede vacante; sufficit illum casum non esse expressum in jure, ut Coraf. Federic. de Senis. Rota apud Lotter. Unde jam etiam, etsi beneficium debitum certæ personæ. V. g. primogenito, ejus collatio (de qua in specie loquitur Garc. pro sententia contraria adductus) adhuc non transit ad Capitulum, ut contra Fermos. Dianam, Meroll. citati ceteri AA. vide me de his, *quest.* 526.

3. Resp. tertio: Collationem ob negligentiam inferiorum collatorum devolutam vel devolvendam ad Episcopum, dum is viveret, vel supervixisset, devolvi ad Capitulum Sede vacante, docent Zechus de benef. c. 5. n. 5. Zerol. pr. episc. p. 1. v. capitulum. §. 5. Lambert. de jurep. l. 2. p. 3. *quest.* 3. a. 8. Zyp. juris pontif. b. t. à n. 6. Molin. loc. cit. num. 12. quos citavi, *quest.* 527. num. 1. hac ducti ratione: quòd facultas conferendi spectet quidem ad dignitatem episcopalem, cujus est fructus; in casu tamen devolutionis, supplendo negligentiam inferioris, spectet ad jurisdictionem episcopalem, & quidem necessariam ad diocesis utilem administrationem. Contrarium tamen tenent. Fermos. loc. cit. *quest.* 24. num. 4. Garc. p. 2. c. 7. num. 53. Castrop. loc. cit. num. 10. Azor. p. 2. l. 3. c. 38. *quest.* 6. Barbof. juris eccl. l. 1. c. 32. num. 110. Laym. in c. cum olim de major. Obed. num. 3. &c. Ex ea ratione; quòd, cum hac devolutio non deducatur immediatè ex natura rei, nec ex aliqua ratione concludente, sed immediatè ex Juris Canonici dispositione, non fit inducenda extra casus in jure non expressos, qualiter, quòd ea devolvatur ad Capitulum nullibi exprimitur. His non obstante c. 2. de concess. prab. utpote loquente de devolutione collationis jure proprio competentis Episcopo negligenti, quòd nimirum ea devolvatur ad Capitulum. Idem, quòd dictum de collatione, dicendum juxta hanc posteriorem sententiam de electione, ut, dum electores neglexerunt eligere, aut electionem perperam instituerunt & hinc devoluta ad superiorem, adhuc Capitulum Sede vacante non possit eam instituere. Laym. loc. cit. Secus tamen dicendum de confirmatione & institutione, ut, dum in ea faciendi inferiores, ad quos ea pertinebant, fuerunt negligentes, Capitulum possit confirmare & instituere.

Quest. 96. Quid possit Capitulum Sede vacante circa provisionem beneficiorum parochialium conferendorum per concursum?

1. Resp. primò. Seclusa reservatione, quâ aliàs beneficia Sede episcopali vacante vacantia vi Reg. 2. Cancell. reservantur Papæ, eorum collatio, dum ea competit Episcopo facienda ab eo declarato digniori in concursu, non transit ad Capitulum Sede vacante. Castrop. loc. cit. num. 12. Garc. loc. cit. num. 86. Fermos. loc. cit. num. 8. Lotter. l. 2. *quest.* 2. num. 27. ob easdem rationes datas resp. 2. ad preced. *quest.* juxta sententiam secundam: nimirum, quòd, etsi admittatur competere judicatio digniori jus aliquod ad beneficium, Ordinarius non teneatur jus hoc exequi, nec ad id compelli possit, sed possit permittere, etiam consensu jam habito, devolvi ad alium, & sic adhuc collatio respectu Ordinarii sit libera Castrop. R. P. Lewr. Jur. Can. Lib. III,

Garc. LL. cit. Item, quòd omnis collatio sit prohibita Capitulo Sede vacante, exceptis casibus in jure expressis.

2. Resp. secundò: De cætero potest Capitulum Sede vacante beneficio parochiali vacante, sive in mense ordinario, sive Papali, instituere concursum, sive apponere edicta, ad concursum vocare, concurrentes examinare, dignioremque ex approbatis eligere, eumque offerre Papæ ab eo providendum, ubi ei reservatum est beneficium; in summa, potest omnia à Trident. Sess. 24. c. 18. quò ad hoc præscripta usque ad electionem dignioris inclusivè, non secus, ac illa peragere possit Episcopus. Castrop. loc. cit. Barbof. loc. cit. num. 92. Molin. loc. cit. num. 11. Garc. p. 9. c. 2. num. 6. C. de Luca de Paroch. d. 5. num. 3. & 5. Verumtamen etsi hæc jurisdictio habendi concursum existat habitualiter penes Capitulum, hanc tamen ab eo exerceri non posse per seipsum, sed necessariò exercendam immediatè per Vicarium ab eo deputatum, tradit C. de Luca loc. cit. n. 4. & ad Trid. d. 23. num. 30. & Fagn. in c. illa. h. 2. num. 17. in fine. Verbis ipsius S. Congr. Concil. vide me *quest.* 530.

3. Resp. tertio: Quòd verò spectat ad deputationem Examinatorum, si Capitulum potest celebrare synodum, nil vetat in ea deputare Examinatores. De cætero videtur idem posse vel non posse circa deputationem examinatorum extra synodum, quòd potest vel non potest circa hoc Episcopus. Vide me *quest.* 531.

Quest. 97. Quid possit Capitulum circa commendanda beneficia?

1. Resp. primò: (Præscindendo iterum à reservatione, quâ omnia beneficia spectantia ad collationem Episcopi Sede Episcopali vacante vacantia reservata sunt hodieum Papæ, adeoque deputatio illa administratoris aut commendatarii spectat ad ministros Papæ, ut Lotter. l. 2. qu. 2. num. 26. citans Abb. & Rotam:) potest Capitulum beneficia spectantia ad collationem Episcopi, commendare ad tempus providendo de Vicario & Oeconomo idoneo assignato ei congruo stipendio, qui ea administret, donec conferantur ab eo, cui competit collatio; cum id spectet ad rectam diocesis administrationem. Barbof. loc. cit. num. 94. Molin. loc. cit. num. 11. Azor. loc. cit. n. 8. Castrop. loc. cit. num. 21. Fermos. loc. cit. *quest.* 25. à num. 12. Ego in for. benef. p. 2. *quest.* 711. n. 2. Quæ tamen datio administratoris, custodis Oeconomi est quid diversum à commendare beneficium; cum commendatarius temporalis, etsi titulum beneficii non habeat, habeat tamen plus juris, quàm merus administrator; cum saltem de consuetudine ei permittatur percipere fructus beneficii, & ejus juribus uti. Laym. ad c. nemo de elect.

2. Resp. secundò: Potest etiam ecclesias parochiales commendare temporaliter ultra sex menses, seu illos prorogare, donec iis de idoneo Rectore fuerit provisum. Laym. loc. cit. n. 3. Fermos. loc. cit. num. 10. Barbof. loc. cit. num. 110. atque ita quò ad hanc prorogationem temporis in commenda parochiarum loquendum de eo, sicut de Episcopo, si is viveret. Nequit tamen Capitulum aut ejus Vicarius eas commendare, multoque minus

G

omnes